

Voorstel aan : Gemeenteraad van 27 januari 2014
Door tussenkomst van : Raadscommissie van 14 januari 2014
Nummer : 2
Onderwerp : Integraal Huisvestingsplan 2014-2017
Bijlage(n) : 1. Integraal Huisvestingsplan 2014-2017
2. Schriftelijke reactie Maartenscollege (ter inzage)
3. Concept raadsbesluit

Samenvatting : De gemeente heeft de zorgplicht voor de onderwijshuisvesting. In het Integraal Huisvestingsplan (IHP) 2014-2017 geven wij aan welke investeringen wij willen gaan doen in de schoolgebouwen. Vanuit de gemeentelijke visie moeten schoolgebouwen in de gemeente Haren goed verspreid, passend, gezond, betaalbaar, uitdagend en toekomstbestendig zijn, om zo een uitdagende leer- en werkomgeving te kunnen zijn voor leerlingen en medewerkers. Hierdoor wordt ontdekken, stimuleren en leren zoveel mogelijk gestimuleerd en ondersteund. Er wordt concreet voorgesteld om in deze periode vervangende huisvesting voor de Sint Nicolaasschool en een uitbreiding van De Borg met de 16^e groep te realiseren. Daarnaast wordt voorgesteld om te investeren in het energiezuiniger maken van bestaande schoolgebouwen. Voor het voortgezet onderwijs worden in 2014 de mogelijkheden van doordecentralisatie vastgesteld.

Voorgestelde beslissing :

- Het IHP 2014-2017 vast te stellen en in de komende vier jaren uit te voeren. De praktische uitvoering zal worden getoetst aan eventueel gewijzigde omstandigheden door de aanvragen jaarlijks te beoordelen en op te nemen in de jaarlijkse huisvestingsprogramma's.
- Het investeringskrediet voor investeringen in de onderwijshuisvesting van € 668.500,- ook voor de jaren 2016 en 2017 beschikbaar te stellen voor de dekking van dit IHP en de nog nader uit te werken PM posten. Dit zal worden verwerkt in de voorjaarsnota 2014.
- Het restantkrediet egalisatiefonds groot onderhoud scholen in te zetten voor de nog op te stellen en door u vast te stellen regeling voor het energiezuiniger maken van bestaande schoolgebouwen.
- In 2014 samen met het Maartenscollege en het Zernike College een voorstel voor te bereiden over de mogelijkheden van doordecentralisatie en deze uiterlijk medio 2015 aan u ter vaststelling aan te bieden.

Gemeentelijke zorgplicht onderwijshuisvesting

Sinds 1997 heeft de gemeente de wettelijke zorgplicht voor adequate onderwijshuisvesting van de scholen voor basisonderwijs, (voortgezet) speciaal onderwijs en voortgezet onderwijs binnen haar gemeentegrenzen. Hiervoor ontvangt de gemeente algemene middelen in het gemeentefonds. Vanuit onze zorgplicht voor de adequate onderwijshuisvesting stellen wij elke vier jaar het Integraal Huisvestingsplan (IHP) op. Hiermee brengen wij in beeld welke investeringen er de komende jaren minimaal nodig zijn om een kwalitatief voldoende en adequaat onderwijsaanbod aan te kunnen blijven bieden. Het bijgevoegde IHP geeft inzicht in de inhoudelijke en financiële kaders voor de onderwijshuisvesting voor de periode 2014-2017.

Doel van het IHP

Met dit IHP willen wij bijdragen aan het realiseren van het volgende. Vanuit onze visie moeten schoolgebouwen in de gemeente goed verspreid, passend, gezond, betaalbaar, uitdagend en toekomstbestendig zijn, om zo een uitdagende leer- en werkomgeving te kunnen zijn voor leerlingen en medewerkers, waardoor ontdekken, stimuleren en leren zoveel mogelijk wordt gestimuleerd en ondersteund. Hier willen wij samen met de schoolbesturen, ieder vanuit zijn eigen verantwoordelijkheden en binnen de financiële mogelijkheden, aan werken.

Samenvatting inhoud IHP 2014-2017

In het bijgevoegde IHP worden een aantal ontwikkelingen beschreven en investeringen voorgesteld voor de periode 2014-2017. Het jaar 2013 wordt hierin ook opgenomen, omdat in dit jaar een aantal belangrijke investeringen door u zijn goedgekeurd voor de Quintus-school en het Zernike College. Hieronder geven wij een korte samenvatting van het IHP.

- Wij krijgen, met name in de kleine kernen, te maken met een krimp van het aantal leerlingen. Dit kan grotendeels worden opgevangen door het afstoten van ruimte (en dit is ook al in de afgelopen jaren gedaan in Onnen en Glimmen). Dit betekent wel een verschraling van het aanbod in deze kleine kernen.
- In de kern Haren is er ook sprake van krimp, maar dit wordt voor een groot deel gecompenseerd door de (verwachte) leerlingen uit de nieuwbouw in Dilgt Hemmen Essen. Het is erg lastig om te voorspellen hoeveel leerlingen er vanuit deze wijk bij komen en waar deze leerlingen naar school gaan. Dit hangt ook sterk af van het moment dat de mogelijke woningen worden opgeleverd. Dit zullen wij blijven monitoren.
- De scholen voor voortgezet onderwijs profiteren van een groei van het aantal jongeren in Groningen, waardoor het aantal leerlingen op deze scholen gelijk blijft of nog iets zal stijgen. Hier is in de geplande nieuwbouw voor het Zernike College al rekening mee gehouden.
- Voor de Sint Nicolaasschool wordt voorgesteld om een investeringskrediet beschikbaar te stellen voor de herhuisvesting van de school op de huidige locatie van het Zernike College. Het aantal groepen waarvoor huisvesting gerealiseerd moet worden is minimaal 14 groepen, maar mogelijk 16 groepen. Dit moet voor de aanbesteding van de bouw duidelijk zijn.
- Door een stijging van het aantal leerlingen op de Borg wordt voorgesteld om de 16e groep op basis van tijdelijke uitbreiding alsnog te vergoeden.
- De gevolgen van Passend Onderwijs zijn nog niet goed aan te geven. Er kan sprake zijn van een verschuiving van leerlingen tussen het Speciaal Onderwijs en het regulier onderwijs. Wij hopen hier binnen twee jaar meer duidelijkheid over te kunnen geven.

- Daarnaast is de decentralisatie van de bekostiging van het groot onderhoud van gemeente naar de schoolbesturen in het primair onderwijs een belangrijke ontwikkeling. Wij stellen voor om geen gemeentelijke overgangsregeling op te stellen. Wel stellen wij voor om de middelen die wij tot 2015 gereserveerd hebben voor het groot onderhoud, naar verwachting circa € 400.000,-, in te zetten voor het aanbrengen van energiebesparende maatregelen in bestaande schoolgebouwen. Dit zullen wij in 2014 samen met een afvaardiging van schoolbesturen uit gaan werken en hiervoor ontvangt u een raadsvoorstel.
- Tenslotte wordt er voorgesteld om het onderzoek naar de mogelijkheden van doordecentralisatie voor de scholen voor voortgezet onderwijs in 2014 af te ronden en in de eerste helft van 2015 tot besluitvorming te komen. Hiermee willen wij binnen ieders eigen verantwoordelijkheden een duidelijk perspectief aan het Maartenscollege kunnen bieden.

Draagvlak schoolbesturen

Het IHP 2014-2017 is in overleg met de schoolbesturen opgesteld. Het concept IHP is besproken in het op overeenstemming gericht overleg op 9 december 2013. Het verslag hiervan is opgenomen in bijlage 3 van het IHP. De schoolbesturen kunnen instemmen met het IHP, alleen het Maartenscollege heeft aangegeven zich onvoldoende te herkennen in de passage over deze school. Zij hebben dit schriftelijk kenbaar gemaakt (dit stuk ligt ter inzage). Naar aanleiding van deze opmerkingen hebben wij het IHP aangepast.

IHP is geen blauwdruk

Het IHP heeft geen formeel juridische status. Het is een kaderstellende nota waarin keuzes gemaakt worden voor investeringen in de onderwijshuisvesting. Om de middelen ook daadwerkelijk uit te kunnen keren, moeten de schoolbesturen de investeringen nog aanvragen voor het jaarlijkse huisvestingsprogramma. Hier vindt de juridische verankering plaats en wordt gekeken of er sprake is van veranderende omstandigheden. Naast de in dit IHP opgenomen verwachte investeringen in de onderwijshuisvesting zijn er ook nog een aantal onzekerheden, zoals de effecten van Passend Onderwijs, de door het schoolbestuur verwachte grotere groei van de Sint Nicolaasschool (16 groepen in plaats van 14 groepen), het effect van het aantal leerlingen vanuit de nog te realiseren nieuwbouwwijk Dilgt Hemmen Essen en de mogelijke gevolgen van doordecentralisatie van middelen aan het Maartenscollege.

Financiering voorgestelde investeringen en PM posten

Het budgetrecht voor de onderwijshuisvesting ligt bij de gemeenteraad. In het IHP staat de onderbouwing van de gevraagde investeringskredieten die nodig zijn om de zorgplicht voor de onderwijshuisvesting uit te kunnen voeren. Hieronder zijn de investeringslasten opgenomen voor de verwachte uitbreidingen en nieuwbouw (prijspeil 2013). De uitbreidingen worden conform de interne afspraak afgeschreven in 20 jaar en nieuwbouw in 50 jaar. Voor de projecten in 2013 (de Quintusschool en het Zernike College) heeft de gemeenteraad al een krediet beschikbaar gesteld en deze zijn daarom niet weergegeven. Voor de uitbreiding van de Borg en de herhuisvesting van de Sint Nicolaasschool is aanvullend krediet nodig. Daarnaast zijn er nog de onzekere factoren die kunnen leiden tot extra investeringen. Hieronder staan de totale investeringen genoemd.

• Uitbreiding en inrichting 16e groep de Borg	€ 117.000
• Nog te dekken deel herhuisvesting Sint Nicolaasschool	€ 2.618.200 ¹
• Eventuele uitbreiding met 2 groepen	PM
• Eventuele maatregelen Maartenscollege	PM
• Gevolgen Passend Onderwijs	PM
• Groter dan verwachte groei leerlingen i.v.m. DHE	PM
TOTAAL INVESTERING	€ 2.735.200 + PM

¹ Dit is het investeringskrediet van € 3.190.000,- vanuit het IHP minus het reeds beschikbare budget voor de uitbreiding van de Sint Nicolaasschool van € 571.800,-.

Voor de dekking van de kosten voor de onderwijshuisvesting stelt u een jaarlijks investeringskrediet van € 668.500,- beschikbaar. Dit is tot en met 2015 verwerkt in onze begroting. Om de totale investeringen vanuit het IHP 2014-2017 te kunnen dekken, stellen wij u voor om ook voor de jaren 2016 en 2017 het jaarlijkse investeringskrediet vast te stellen op € 668.500,- en deze beschikbaar te stellen. Er is daarmee een totale dekking van € 3.342.500,-. Dit is voldoende om de nu voorziene investeringen op te vangen en daarnaast is er ruimte om invulling te kunnen geven aan de PM-posten. Het beschikbaar komen van een investeringskrediet voor een PM post zullen wij aanvragen middels een raadsvoorstel.

De dekking van de kosten is dan als volgt:

Huisvestingsprogramma onderwijs 2013	€ 668.500
Huisvestingsprogramma onderwijs 2014	€ 668.500
Huisvestingsprogramma onderwijs 2015	€ 668.500 ²
TOTAAL BESCHIKBARE DEKKING	€ 2.005.500
Huisvestingsprogramma onderwijs 2016	€ 668.500
Huisvestingsprogramma onderwijs 2017	€ 668.500
TOTAAL GEVRAAGDE DEKKING	€ 3.342.500

Wij zullen na de instemming van de gemeenteraad de kredieten voor de jaren 2016 en 2017 en de daaruit voortvloeiende (kapitaal)lasten verwerken in de Voorjaarsnota 2014. De (kapitaal)lasten die voortvloeien uit bovengenoemde investeringen en de dekking zijn opgenomen in bijlage 3.

Financiering investering energiebesparende maatregelen bestaande schoolgebouwen

Voor de investeringen in de energiebesparende maatregelen stellen wij voor maximaal het restantkrediet van het egalisatiefonds groot onderhoud voor de onderwijsgebouwen in te zetten. Wij verwachten dat dit op 1 januari 2015 circa € 400.000,- zal zijn. Dit heeft daardoor geen effect op de begroting. Wij zullen in 2014 met een apart voorstel komen aan de gemeenteraad waarin de regeling is uitgewerkt. Deze uitwerking werken wij samen met een afvaardiging van de scholen uit.

De uitbreidingen zijn gebaseerd op prognoses en deze geven een redelijk beeld van de toekomst, maar geen definitieve. Het is een middel en geen doel. Wanneer aanvullende middelen nodig zijn die buiten dit IHP vallen, dan zal er een aanvullend voorstel aan u worden gedaan.

Voorgestelde beslissing

We stellen u voor om:

- het IHP 2014-2017 vast te stellen en in de komende vier jaren uit te voeren. De praktische uitvoering zal worden getoetst aan eventueel gewijzigde omstandigheden door de aanvragen jaarlijks te beoordelen en op te nemen in de jaarlijkse huisvestingsprogramma's;
- het investeringskrediet voor investeringen in de onderwijshuisvesting van € 668.500,- ook voor de jaren 2016 en 2017 beschikbaar te stellen voor de dekking van dit IHP en de nog nader uit te werken PM posten. Dit zal worden verwerkt in de voorjaarsnota 2014;
- het restantkrediet in het egalisatiefonds groot onderhoud scholen in te zetten voor de nog op te stellen en door u vast te stellen regeling voor het energiezuiniger maken van bestaande schoolgebouwen;

² Nog te autoriseren bij begrotingsbehandeling 2015. Is opgenomen in de meerjarige investeringslijst in paragraaf 6.3 van de Begroting 2014.

- in 2014 samen met het Maartenscollege en het Zernike College een voorstel voor te bereiden over de mogelijkheden van doordecentralisatie en deze uiterlijk medio 2015 aan u ter vaststelling aan te bieden.

Haren, 16 december 2013

burgemeester en wethouders,

mr. M.P. de Wilde,
secretaris

J.G. Vlietstra,
burgemeester